

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FA-F47
Arkivsaksnr: 18/575	Løpenr: 20/5448
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	18.06.2020	042/2020

Barnevern i Samnanger kommune**18.06.2020 Kommunestyret:**

Handsaming i møtet:

Etter den innleiande debatten sette Øyvind Røen (Sp) fram følgjande framlegg til vedtak, på vegner av seg sjølv, Knut Harald Frøland (Bl), Gunn Totland Moss (KrF) og Karl Bård Kollbotn (Frp):

"Samnanger kommune avsluttar barnevernsavtale med Bergen kommune.

Det skal til møtet i formannskapet 3. september 2020 leggjast fram plan og budsjett til førebuingssfasen for å byggja opp eit eige barnevern/familievern i Samnanger."

Knut Harald Frøland bad om gruppemøte.

Etter gruppemøtet vart det gjennomført røysting i saka. Framlegget til rådmannen fekk 10 røyster, medan framlegget til Øyvind Røen, Knut Harald Frøland, Gunn Totland Moss og Karl Bård Kollbotn fekk 11 røyster.

For Øyvind Røen, Knut Harald Frøland, Gunn Totland Moss og Karl Bård Kollbotn sitt framlegg	For rådmannen sitt framlegg
Knut Harald Frøland (Bl)	Martin Haugen (Bl)
Lena Tveit (Bl)	Ove Totland (Bl)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl)	Øyvind Steinsland (Bl)
Knut Loneland Høibraaten (Bl)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Solveig Vassenden (Bl)	Gunn Østvik Petersen (Ap)
Linda Haug Kollbotn (Frp)	Jon Magne Borgevik (Ap)
Odd Arne Haga (Frp)	Harald Boge (Ap)
Karl Bård Kollbotn (Frp)	Arild Røen (H)
Magnus Erdal (Sp)	Øyvind Strømmen (MDG)
Øyvind Røen (Sp)	Oskar Røen (MDG)
Gunn Totland Moss (KrF)	

KS- 042/2020 Vedtak:

Samnanger kommune avsluttar barnevernsavtale med Bergen kommune.

Det skal til møtet i formannskapet 3. september 2020 leggjast fram plan og budsjett til førebuingssfasen for å byggja opp eit eige barnevern/familievern i Samnanger.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Det skal til kommunestyret sitt septembermøte leggjast fram ei utgreiing om organisering av kommunen si barnevernteneste inkludert barnevernvakt. Evaluering av det noverande samarbeidet med Bergen kommune skal vera ein del av utgreiinga. Utgreiinga skal gje kommunestyret eit best mogleg grunnlag for å ta avgjerd om framtidig organisering av barneverntenesta.

Dokument som er vedlagt:

Barnevernsrapport Fjeld-utvalget

Helsetilsynetsrapport2_2020

Informasjonsskriv om barnevernssaker - nye retningslinjer fra Høyesteretts om saksbehandling

Samarbeidsavtale (administrativt vertskommunesamarbeid) om oppgåver etter lov om barneverntenester

Vedlegg til punkt 6 Økonomiske betingelser - oversikt over kostnader

Samarbeidsavtale (administrativt vertskommunesamarbeid) om barnevernvakt

Dokument som ikkje er vedlagt:

Lov om barneverntjenester

- <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1992-07-17-100>

Kva saka gjeld:

Samnanger har sidan 2016 hatt samarbeidsavtalar med Bergen kommune om barnevern og barnevernvakt, der Bergen (barneverntenesta i Arna og Åsane) har ansvaret for desse tenestene og arbeidsgjevaransvaret for dei tilsette. Ordføraren ønskjer no at kommunestyret skal ta stilling til om samarbeidsavtalen med Bergen skal seiast opp, og om Samnanger skal byggja opp ei eiga barnevernteneste. Bakgrunnen for at sak om barneverntenesta kjem opp no, framgår av tidslinja nedanfor.

12.06.2016. Samnanger kommune vedtok samarbeidsavtale om barnevern og barnevernsvakt med Bergen kommune. I inngått avtale tar Bergen kommune heile ansvaret for barnevernet inkl. arbeidsgjevaransvar for dei tilsette.

06.03.2020. Utval for gjennomgang av barnevernssaker i Bergen kommune er klar med rapport «Gjennomgang av ti særlig konfliktfylte barnevernssaker i Bergen kommune». Barnevernet får sterk kritikk i 9 av 10 granska saker.

05.06.2020. Rapport frå Helstilsynet – Tilsyn med barnevern, sosial og helsteneste: «Oppsummering av landsomfattende tilsyn 2019 med ettervern og samarbeid mellom barnevernet og NAV.» Det er funne lovbrøt i to av tre tilsyn kring følgjande tema:

- om barnevernet førebudde, gjennomførte og avslutta ettervern på ein forsvarleg måte.
- om Nav sørgde for forsvarlege kartleggingar og individuelt tilpassa tenester for unge som har hatt barnevernstiltak.
- om dei to tenestene samarbeidde og samhandla på ein forsvarleg måte.

10.06.2020. Samnanger kommunen mottar frå Det Kongelige barne- og familiedepartement «Informasjonsskriv om behandlingen av barnevernssaker - nye avgjørelser fra Høyesterett». Høyesterett informerer om at som følgje av at Norge er domfelt i 7 av 10 saker i den Europeiske menneskerettsdomstol (EMD) er det behov for ei justering av praksis i barnevernssaker. Det blir presisert at det ikkje er motstrid mellom norsk rett og Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 8 om retten til familieliv.

11.06.2020. Samnanger kommunestyre vedtok følgjande:

Samnanger kommune har motteke notat med vurdering frå Advokatfirmaet Elden DA, med tittel «Juridisk vurdering – Utredning av ansvarsforholdene for barneverntjenestens ansatte i Samnanger kommune med tanke på mulig krav/søksmål». Jf. kommunestyrevedtak i sak 024/20.

Med utgangspunkt i denne vurderinga – og med grunnlag i tilgjengeleg dokumentasjon, særleg granskingsrapport utført av advokatane Thea Totland og Geir Kjell Andersland – skal det til formannskapsmøtet 3. september 2020 førebust underlag for stemming med krav om erstatning (regress) i sak 2 i granskingsrapporten. Den eventuelle stemninga gjeld tidlegare barnevernsleiar i Samnanger kommune – og fylkesnemnda og tingretten som har handsama sak 2.

Det førebunde arbeidet skal utførast av Advokatfirmaet Elden.

Det vert gjeve ei økonomisk ramme for arbeidet på inntil 300.000 kroner, med finansiering frå disposisjonsfondet.

12.06.2020 NRK Vestland opplyser at Fellesorganisasjonen (FO) ber Bergen kommune avslutta samarbeidet med Samnanger kommune som ein direkte konsekvens av vedtaket i Samnanger kommune 11.06.2020.

13.06.2020 Ordførar i Samnanger kommune, Knut Harald Frøland, seier i Dagbladet at han ønskjer å gå ut av barnevernsavtale med Bergen kommune og at han kjem til å innkalla til eit ekstraordinært kommunestyremøte torsdag 18.06.2020.

Kommunestyret vedtok allereie i 2013 (sak 012/13) at det skulle startast opp arbeid med å inngå interkommunalt samarbeid for barneverntenesta. Kommunestyret la i 2013 til grunn at det skulle koma på plass eit godt og tenleg internkontrollsystem i det interkommunale samarbeidet. Organiseringa i eit interkommunalt samarbeid kom ikkje på plass før i 2016, då samarbeidsavtalen med Bergen kommune vart inngått. Fram til dette hadde Samnanger eiga barnevernteneste.

Oppseiingstida på samarbeidsavtalane er som følgjer:

- Samarbeidsavtale om barneverntenester - 1 år
- Samarbeidsavtale om barnevernvakt - 1 år med uttreding frå utgangen av kalenderåret

Mynde til å seia opp avtalane ligg til kommunestyret.

Vurderingar og konsekvensar:

Kommunen sine oppgåver knytt til barnevern går fram av Lov om barneverntjenester (barnevernlova). Uavhengig av korleis barneverntenesta er organisert har kommunen ansvar for at desse oppgåvene vert løyst. I eit interkommunalt samarbeid av den typen som Samnanger har med Bergen, er oppgave- og ansvarsfordelinga mellom kommunane regulert i avtalen.

Det er i den perioden Samnanger har hatt samarbeidsavtale med Bergen ikkje etablert rutinar for å sikra god informasjon til politisk nivå i Samnanger om korleis barneverntenesta fungerer og kva resultat ein oppnår.

Tilsette i Samnanger kommune som har tverrfagleg samarbeid med barneverntenesta me kjøper frå

Bergen kommune, gir uttrykk for at tenesta og samarbeidet fungerer godt.

Dersom Samnanger skal avslutta samarbeidet med Bergen og etablera eiga barnevernteneste, vil det vera viktig at oppseiingstida vert brukt godt til naudsynt førebuing. Det vil vera eit relativt omfattande arbeid å planleggja og etablera eiga barnevernteneste.

Ordføraren peikar på at ved eventuell førebuing av eiga barnevernteneste i Samnanger kommune, vil mellom anna følgjande moment vera viktige:

- Det må innhenta kunnskap om dei sakene frå Samnanger som no er under handsaming av barnevernet i Bergen: Talet på familiar, talet på born og status i kvar sak.
- Ein må søkja etter ressursar i den enkelte familien/«familierådet», hos venner og nettverk og gje støtte til desse. Døme på hjelpetiltak er alt frå barnevakt, avlastning, støttekontakt, tolk, hjelpe til med praktiske ting.
- I eit samfunn som bryr seg om kvarandre, er det og mykje å henta av frivillige ressursar. Dei treng hjelp og rettleiing, og til å få utgiftene sine dekte.
- I saker med frivillige og tvungne tiltak må det vurderast om noko kan gjerast annleis.
- I eventuelle tvangssaker må det vurderast om det kan bli meir samarbeid, dialog og moglegheit for samvær. Det må og vurderast moglegheit for tilbakeføring.
- I dag betaler Samnanger kommune årleg ca. 5,5 MNOK til Bergen kommune for barnevernstenesta og barnevernsvakt. Ein må på grunnlag av kunnskap byggja opp detaljert budsjett - her kan Kostra også vere til nytte.
- Før avtale med Bergen kommune hadde Samnanger 2,55 stillingar i barnevernstenesta. Det er grunnlag for å bruka dette som eit utgangspunkt.
- Det må vere eit mål å dreia ressursbruk frå det tradisjonelle til meir førebygging for å unngå at saker blir tyngre.
- Godt tverrfagleg samarbeid mellom heimeteneste, jordmor, helsesøster, barnehage, skule, PPT, lege, spesialisthelsetenesta og barne- og ungdomspsykiatrien vil ha stor betyding. Kva kan dei saman gjera for at foreldre og born skal få det betre? Tverrfagleg samarbeid kan gje insentiv til mindre fagleg diskriminering og til meir dugnadsånd mot felles mål.
- Det er naturleg å tilsetja familieterapeut i ei eventuelt ny barnevernsteneste. Familieterapeutar har ofte meir erfaring med heilskapen og ulike typar teknikkar til å gje riktig hjelp basert på familiens eiga forståing – og kan dermed bidra mindre konflikt i krevjande saker.
- Det skal vere ei tenesta som fyller alle krav i barnevernlova.
- Det må brukast familie- og nettverksråd. Kongsberg kommune har godt ord på seg og om mogeleg bør det søkjast samarbeid for å utvikling av tenesta.
- Det vil vera naturleg å tilsetja leiar for den nye barneverns-/familievernstenesta i ein tidleg fase for på denne måten vera med å byggja opp den nye tenesta frå botnen av.

Administrasjonen har ikkje hatt mykje tid til å utgreia denne saka, i og med at det først 13.06.2020 vart klart at saka skulle opp til handsaming i kommunestyret 18.06.2020. Ordføraren har bidrege med bakgrunnsinformasjon, slik at denne saksutgreiinga kunne utarbeidast til kommunestyremøtet 18.06.2020. Frå administrasjonen si side vil det likevel vera ønskeleg at saka kan utgreiast meir grundig før kommunestyret tek stilling til korleis barneverntenesta skal vera organisert.

Administrasjonen kunne tenkt seg at ei utgreiing om dette vart utarbeidd til kommunestyremøtet 16.09.2020. Det ville då vera tid til å sjå meir grundig på saka, få inn uttalar/innspel mellom anna frå tilsette i kommunen som samarbeider med barneverntenesta, og vurdere fordelar og ulemper. I tillegg vil ein også kunne sjå på mogleg lokalisering av ny barnevernteneste og eventuelle kostnader knytt til dette.

I perioden etter at kommunestyret i 2013 vedtok å starta opp arbeid med å inngå interkommunalt

samarbeid for barneverntenesta, vart også samarbeid med andre kommunar enn Bergen vurdert. Dette gjald Kvam, Fusa og Os. Det bør avklarast om samarbeid med andre kommunar skal vurderast dersom samarbeidet med Bergen vert avslutta, eller om det i så fall berre er aktuelt med eiga barnevernteneste i Samnanger.

Det er uklart for administrasjonen om Bergen kommune ønskjer å halda fram samarbeidet med Samnanger, ref. innslag i Vestlandsrevyen 12.06.2020 der ein plasstillitsvald i Fellesorganisasjonen i Bergen kommune sa at dei hadde fått signal frå leiinga om at Bergen ønskjer å avslutta samarbeidet, og at han håpar at dette vil skje kjapt. Uansett reknar me med at det vil vera bystyret som har mynde til å ta avgjerd om dette.